

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnara a soudkyň JUDr. Dany Slavíkové a Mgr. Adély Kaftanové ve věci péče o **nezl. E. K.**, nar. xxx, zast. Městskou částí Praha 17 se sídlem Žalanského 291, 160 00 Praha 6, jako kolizním opatrovníkem, dceru matky **D. K.**, nar. xxx, bytem xxx xxx, a zemřelého otce **J. K.**, svěřenou do pěstounské péče E. Z., nar. xxx, bytem xxx, zast. JUDr. Zuzanou Suchánkovou, advokátkou se sídlem kanceláře Vinohradská 89/33, 120 00 Praha 2, za účasti prarodičů nezletilé z otcovy strany M. K., nar. xxx, a Ing. J. K., nar. xxx, oba bytem xxx, o úpravu styku prarodičů s nezletilou, k odvolání pěstounky proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 1. března 2016 č.j. 15 P 85/2014-131 a k odvolání pěstounky proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 18. dubna 2016 č.j. 15 P 85/2014-133,

t a k t o :

I. Usnesení soudu I. stupně ze dne 1. března 2016 č.j. 15P 85/2014-131 **s e p o t v r z u j e** v následujícím znění : „Soud uděluje paní E. Z., bytem xxx pořádkovou pokutu ve výši 2.500,- Kč, kterou je jmenovaná povinna zaplatit na účet Obvodního soudu pro Prahu 6 do 3 dnů od právní moci usnesení.“

II. Usnesení soudu I. stupně ze dne 18.dubna 2016 č.j. 15 P 85/2014-133 **s e m ě n í** tak, že se předběžné opatření, aby pěstounka nezletilé E. Z., nar. xxx, byla povinna předávat nezl. E. K., nar. xxx, k asistovanému styku M. K., nar. xxx, a Ing. J. K., nar. xxx, v organizaci Dobrá rodina o.p.s., se sídlem Praha 1, Klimentská 1246/1 každý sudý týden vždy v pondělí od 14:00 hodin do 16:00 hodin, nenařizuje.

O d ů v o d n ě n í

Soud I. stupně vede od 17.4.2015 řízení o návrhu prarodičů (ze strany zemřelého otce) nezletilé, svěřené do pěstounské péče babičky z matčiny strany, na úpravu styku prarodičů s nezletilou.

Usnesením ze dne 1.3.2016 soud I. stupně udělil dle ust. § 53 odst. 1 o.s.ř. pěstounce pořádkovou pokutu ve výši 2.500,- Kč proto, že se bez řádné omluvy a bez vážného důvodu nedostavila k nařízenému jednání dne 1.3.2016, ačkoli byla předvolána. K jednání se dostavila zástupkyně pěstounky, advokátka JUDr. Štumpflová, která uvedla, že pěstounka jí den před jednáním vyrozuměla o své nemoci. Zástupkyně pěstounky nebyla schopna vysvětlit, proč pěstounka neinformovala soud s předstihem tak, aby jednání mohlo být včas přeloženo. Tvzení o nemoci pěstounka, a to ani dodatečně, nedoložila. Vzhledem k prvnímu

podobnému jednání pěstounky uložil soud pokutu při dolní hranici možného zákonného rozpětí.

Usnesení ze dne 1.3.2016 napadla pěstounka včasným odvoláním, v němž navrhla jeho změnu tak, že jí pořádková pokuta uložena nebude. Je přesvědčena, že svým jednáním hrubě neztižila postup soudu v řízení ve smyslu ust. § 53 odst. 1 o.s.ř. Její nepřítomnost u jednání byla omluvitelná, onemocněla náhle a nechala se u jednání omluvit svojí zástupkyní. Doklad o pracovní neschopnosti k dispozici nemá, neboť není v pracovním poměru. Odročení jednání nadto nezpůsobilo žádné nežádoucí průtahy, jednání dne 1.3.2016 bylo prvním jednáním ve věci, při kterém soud vyslechl pouze navrhovatele, a řízení bude dále pokračovat.

Odvolací soud podle ust. § 212 a § 212a o.s.ř. přezkoumal usnesení soudu I. stupně o uložení pořádkové pokuty, aniž za tím účelem nařizoval jednání (§ 214 odst. 2, písm. c/ o.s.ř.), a došel k závěru, že odvolání není důvodné.

Ačkoli pěstounka tvrdí, že jí v neúčasti na jednání soudu dne 1.3.2016, k němuž byla předvolána dne 21.12.2015, zabránil náhle vzniklý vážný důvod, nejenže neosvědčila (a to ani dodatečně) existenci takového důvodu, ale její obecné a mlhavé tvrzení o náhlé nemoci (ani v odvolání nekonkretizované) dokonce budí pochybnosti o tom, že je pravdivé. Těžko tedy dojít k jinému závěru, než že se pěstounka bez vážného důvodu nedostavila k nařízenému jednání. Neúčastí u jednání pěstounka bezesporu hrubě ztižila postup soudu v této věci, pro jejíž projednání je nezbytná aktivní a osobní účast osoby, která má nezletilou v péči a jejíž spolupráce je nutná při faktické realizaci jakéhokoli styku nezletilé s kýmkoli. Soud I. stupně tedy postupoval zcela v mezích ust. § 53 odst. 1 o.s.ř., pokud pěstounce udělil za neúčast u jednání dne 1.3.2016 bez řádné omluvy pořádkovou pokutu. Vzhledem k tomu, že se i volba výše uložené pokuty jeví rozumnou, potvrdil odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně jako věcně správné (§ 219 o.s.ř.) v takovém znění, které umožní případný nucený výkon rozhodnutí (výrok I. usnesení).

Usnesením ze dne 18.4.2016 soud I. stupně předběžně dle ust. § 102 odst. 1 o.s.ř. (ve spojení s ust. § 1 odst. 2 z.ř.s.) upravil styk prarodičů z otcovy strany s nezletilou Evou způsobem patrným z výrokové části tohoto usnesení.

Soud I. stupně došel k závěru, že za účelem ochrany práva nezletilé stýkat se s příbuznými ze strany zemřelého otce a práva příbuzných na styk s nezletilou (§ 927 o.z.) je na místě uvedeným způsobem upravit styk prarodičů K. s nezletilou. Především ze zpráv kolizního opatrovníka soud I. stupně učinil následující zjištění : Pěstounka a její matka, které o nezletilou od útlého věku pečují (matka nezletilé trpí duševní chorobou a žije v domácnosti pěstounky), zabezpečují elementární potřeby nezletilé, jejich výchova se však jeví hyperprotektivní. Nezletilá se projevuje způsobem neodpovídajícím věku, z jejích projevů lze usoudit na nedostatečné sociální dovednosti, pasivitu a uzavřenost. Pěstounka a její matka se přitom cíleně snaží znemožnit jakýkoli styk nezletilé s otcovskými prarodiči, kteří mají zájem s nezletilou navázat a udržovat zdravé rodinné vztahy a kteří s nezletilou dosud vztah nenavázali. Pěstounka mařila asistovaný kontakt prarodičů s nezletilou, nařízený předběžným opatřením soudu I. stupně ze dne 28.4.2015 č.j. 15 P 85/2014-40 v organizaci Letní dům ve dnech 13.5.2015, 27.5.2015 a 10.6.2015 tím, že neposkytla aktivní podporu pro navázání kontaktu (naopak před nezletilou demonstrovala averzi k otcově rodině a předjímal, že prarodiče z otcovy strany nejsou schopni se o nezletilou postarat a samotný styk s nimi je pro nezletilou nepřínosný). Obdobně pěstounka přistupuje i k dohodnutým (mezi ní a manželi K.

před mediátorem) neasistovaným stykům s nezletilou. Při těchto kontaktech nezletilá reaguje na prarodiče negativně a nespolupracuje s nimi, v čemž jí přítomná pěstounka zřetelně podporuje. Při prvních asistovaných stycích se přitom nezletilá k prarodičům chovala (alespoň v některých okamžicích) přirozeně, ve hře se na ně obracela. Současné neasistované kontakty provází napětí a pěstounka svým chováním nevytváří příznivé prostředí, které by umožnilo navázání smysluplné citové vazby nezletilé k otcovským prarodičům. Manželé K. přitom k navazování kontaktu přistupují citlivě, nikdy nežádali kontakt bez dlouhodobé přípravy a mají všechny podmínky pro pobyt nezletilé v jejich prostředí. Soud I. stupně za popsané situace uzavřel, že pravidelný kontakt nezletilé s otcovskými prarodiči (a s širší otcovou rodinou; otcův bratr je ženatý a má nezletilé děti) je pro další harmonický vývoj nezletilé nezbytný. S ohledem na skutečnost, že pro odmítavý přístup pěstounky k žádnému navázání vztahu při neasistovaných stycích nedošlo, upravil soud zatímně styk tak, že bude probíhat za asistence odborníků v organizaci Dobrá rodina o.p.s. jedenkrát za čtrnáct dní po dobu dvou hodin.

Usnesení soudu I. stupně ze dne 18.4.2016 napadla včasným odvoláním pěstounka a navrhla, aby odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Dle pěstounky není zřejmé, na základě čeho soud I. stupně došel k přesvědčení, že je v zájmu nezletilé, aby se pravidelně stýkala s širší rodinou zemřelého otce, a že se péče pěstounky jeví jako hyperprotektivní. Nezletilá je ohrožena genetickým zatížením jak ze strany matky (xxx), tak ze strany otce (xxx), je silně fixovaná na své rodinné prostředí včetně matky, je plachá a nervově labilní. Nezletilá je vůči prarodičům nedůvěřivá, oni si jí neumí získat, a dokud nebyl zpracován soudem avizovaný znalecký posudek z oboru psychiatrie a psychologie, který by zkoumal stav samotné nezletilé, pěstounky, paní B. (prababičky) a navrhovatelů, není zřejmé, co je v zájmu nezletilé. Pěstounka má upřímnou snahu připravit nezletilou na styk s navrhovatelem nenásilnou formou, ti však prosazují své zájmy necitlivě.

Manželé K. navrhli potvrzení napadeného usnesení jako věcně správného, ostatní účastníci se k odvolání nevyjádřili.

Odvolací soud přezkoumal podle § 28 odst. 1, 2 z.ř.s. a § 212a odst. 6 o.s.ř. ve spojení s ust. § 1 odst. 2 z.ř.s. usnesení soudu I. stupně, aniž za tím účelem nařizoval jednání (§ 214 odst. 2, písm. c/ o.s.ř.). Při rozhodování o odvolání přihlédl ke zprávám organizace Dobrá rodina o.p.s. o průběhu asistovaných styků dne 16.5.2016, dne 30.5.2016 a dne 11.7.2016 a ke zprávě kolizního opatrovníka ze dne 17.7.2006. Poté došel k závěru, že odvolání je důvodné.

Ze zpráv o průběhu napadeným rozhodnutím nařízených asistovaných styků a z aktuální zprávy kolizního opatrovníka odvolací soud zjistil, že nezletilá E. se při kontaktech projevuje traumatizovaně a vystresovaně (během posledního kontaktu zkolabovala a byla odvezena RZS) i přes to, že manželé K. respektují veškeré pokyny a doporučení a z jejich strany již není nic, co by mohli pro zdárné navázání vztahu učinit. Rovněž ze strany pracovníků asistenční organizace nelze již učinit nic, co by průběh kontaktů zlepšilo. E. je na kontakty negativně motivována (pěstounkou) a v současné situaci probíhající E. nezletilá škodí. Proto jak asistenční organizace, tak opatrovník nezletilé doporučují kontakty ukončit (alespoň prozatím).

Z učiněných zjištění je evidentní, že soudem I. stupně zvolená zatímnní úprava styku v současné době není možná z důvodů, jež lépe osvětlí znalecký posudek z oboru psychiatrie a klinická psychologie, který soud I. stupně nařídil k posouzení vztahu nezletilé k pěstounce,

matce pěstounky, matce, příteli matky a manželům K., k posouzení vhodnosti způsobu výchovy pěstounky a k posouzení možnosti styku nezletilé s manželi K.. Zmíněný znalecký posudek bude rovněž významným podkladem pro odpověď na otázku, nakolik je další pokračování pěstounské péče E. Z. v zájmu nezletilé E. Odvolací soud proto napadené usnesení soudu I. stupně dle ust. § 220 odst. 1, písm. b) o.s.ř. změnil tak, že se předběžné opatření nenařizuje.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

V Praze dne 19. srpna 2016

JUDr. Tomáš **V e j n a r** v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
B.V.